UIT HET BUITENLAND

Red.: F. HAARBOSCH, CH. HAGEMAN, Drs D. NIJE en Drs W. P. DEN TURK

(Bijdragen en mededeelingen zende men aan den Secretaris der Redactie)

Amerikaansche opvattingen omtrent de verantwoordelijkheid van den public accountant

In de Augustusaflevering van „The Journal of Accountancy" worden in een artikel „Basic Questions of Auditing Procedure" door *P. W. R. Glover* eenige vragen behandeld, welke een interessant beeld geven van de ontwikkeling en den stand van de in The American Institute of Accountants heerschende opvattingen omtrent de verantwoordelijkheid van den accountant.

Allereerst wordt de vraag behandeld of financieele verslagen, waarin een rapport of verklaring van een onafhankelijk gecertificeerd accountant is opgenomen, een verslag is van den client dan wel van den „auditor". De schrijver meent, hoewel vele vooraanstaande accountants een tegengesteld standpunt innemen, dat de client de verantwoordelijke man voor het verslag is en diens verantwoordelijkheid niet door den arbeid of de verklaring van den auditor wordt verkleind of geëlimineerd.

Ook als de „auditor" uit een (soms min of meer primitieve) boekhouding zelf de jaarrekening opmaakt, dus als „accountant" voor zijn client optreedt en tegelijkertijd de boekhouding heeft gecontroleerd blijft de verantwoordelijkheid voor de cijfers in eerste instantie voor den client, mits de auditor maar vóór de beëindiging van zijn arbeid naar zijn cliënt is gegaan en hem ongeveer als volgt heeft toegesproken: „Here are the results as I see them, prepared from your books. Are you willing to acknowledge these as your representations as the owner of the business?" en op deze vraag een bevestigend antwoord heeft gekregen. De na een dergelijke procedure gepubliceerde cijfers worden geacht te zijn geproduceerd door den client. De accountant draagt, indien hij ze van zijn verklaring of rapport vergezeld doet gaan, geen andere verantwoordelijkheid dan die als „auditor". Hij geeft een „authoritative opinion upon the affairs of the concern". Dit is de grens van de verantwoordelijkheid. Het zou onverstandig zijn om vrijwillig eenige uitbreiding aan de aldus bepaalde verantwoordelijkheid te geven.

Voorts wordt de aandacht gevestigd op de door een commissie uit het Institute samengestelde en daarna goedgekeurde uitbreiding van de contrôlewerkzaamheden, hierin bestaande, dat het in de toekomst als normaal zal worden beschouwd om in alle gevallen, waarin zulks „reasonable" en „practicable" is de voorraden ten aanzien van de hoeveelheid te controleeren door „physical tests or attendance at the inventory taking". Indien om eenige reden deze steekproeven niet zijn genomen, zal de auditor dit uitdrukkelijk in zijn rapport vermelden.

Eveneens zullen normaliter in alle gevallen, waarin zulks „reasonable" en „practicable" is, de accounts receivable getest worden door middel van directe mededeelingen van de debiteuren aan den auditor en zal indien deze tests niet hebben plaats gevonden, daarvan uitdrukkelijk in het rapport melding worden gemaakt.

De schrijver vestigt er nog eens met klem de aandacht op, dat aan het publiek niet genoeg duidelijk kan worden gemaakt, dat de public accountant geen verantwoordelijkheid aanvaardt voor de kwaliteit of de waarde van de voorraden.

Uit een en ander blijkt, dat niettegenstaande de ontwikkeling, welke onmiskenbaar in de opvattingen van onze collega's aan de andere zijde der Atlantische Oceaan valt waar te nemen, er toch nog aanzienlijke verschillen met de in Nederlandsche vakkringen gehuldigen principes omtrent de vereenigbaarheid van uitvoerende en controleerende arbeid en omtrent den omvang en de beteekenis der voorraadopneming blijven bestaan.

D. N.

De invloed van mechanische boekhoudmethoden op de contrôlewerkzaamheden

In „The Accountants Magazine" van Juli 1939 is opgenomen een voordracht van *John Loudon*, M. A., C. A. over dit onderwerp voor de Glasgow Chartered Accountants Students' Society.

Uit de vergelijkingen, welke in deze voordracht worden gemaakt tusschen de contrôlewerkzaamheden te verrichten bij niet-gemechaniseerde en gemechaniseerde boekhoudingen blijkt, dat de werkzaamheden naar de meening van den inleider als volgt worden beïnvloed:

A. De dagboeken.

Aangezien de tellingen machinaal worden verkregen kan de volledige telling van het dagboek vervangen worden door „liberal test" van de tellingen.

B. De persoonlijke rekeningen.

De contrôle van de tellingen kan geheel achterwege blijven. Daar het dagboek en de persoonlijke rekeningen bij de gemechaniseerde boekhouding gelijktijdig worden vervaardigd, kunnen de steekproeven op de juistheid van de boekingen op de persoonlijke rekeninegn tot een minimum beperkt worden.

C. De onpersoonlijke rekeningen.

Ten aanzien van de onpersoonlijke rekeningen zal de arbeid van den accountant vaak bemoeilijkt worden door de mechanisatie. De grootboekrekeningen missen veelal voldoende gedetailleerde omschrijvingen en cijfers of bevatten enkel totalen over een bepaalde periode, waarvan het moeilijk valt de bijbehoorende justificatoire bescheiden terug te vinden. Indien een ponskaarten-systeem wordt toegepast, zal bijvoorbeeld wat betreft de inkoopen voor alle facturen, nadat zij alphabetisch naar de namen der crediteuren zijn gesorteerd, een ponskaart worden gemaakt. Deze kaarten worden aan het einde van iedere maand gesorteerd naar bepaalde goederensoorten en het totaal van iedere soort wordt geboekt.

In zoo'n geval is er een directe boekhoudkundige band tusschen het origineele boekingsstuk en de post op de onpersoonlijke rekening en is het niet uitvoerbaar om alle posten te controleeren. De eenige aangewezen weg schijnt nu te zijn om de facturen behoorende bij de boekingen in één maand te laten opzoeken, de bedragen van deze facturen zelf te totaliseeren ten einde aldus tot het totaal te komen, dat op de onpersoonlijke rekening is geboekt.

Deze uiteenzetting vestigt nog eens de aandacht op de geheel van onze opvattingen verschillende werkmethoden van de Engelsche accountants, voortvloeiende uit een door ons niet gedeelde opvatting van doel van de onderzoeken en verantwoordelijkheid van den accountant. In het bijzonder zal wel geen Hollandsche accountant mee kunnen gaan met de meening, dat de accountant de moeilijkheden, waarvoor de gemechaniseerde boekhouding hem stelt, moet omzeilen, door een volledige contrôle te vervangen door een contrôle door middel van steekproeven.

D. N.